

---

## Вступ

В обідню пору на Подолі сталися дві незвичайні події. Власне, одна з них була не такою і важливою, тому місцеві жителі та випадкові свідки не надто довго про неї теревенили. Зате другий випадок, який відбувся внаслідок першого, був доволі дивним. Навіть незбагненим і настільки неординарним, що мимовільні очевидці, аби їх не звинуватили у брехні чи навіть, борони боже, у втраті здорового глузду, про другу подію намагалися теж не згадувати й нікому не розповідати. Зараз такі часи, знаєте, що нікому не хочеться видаватися божевільним. Звісно, бувають періоди розвитку цивілізації, коли бути «не при своєму розумі» вигідніше й безпечніше, ніж бути при своєму. Але не в сучасний історичний проміжок часу.

Тому всі вдають, ніби й не відбулися ті дві події на Подолі. Добре, що я майже випадково саме тоді опинився в тій місцині. Усе бачив, а в дечому й безпосередньо

брав участь. Тому розповім чистісіньку правду, попри загальне мовчання і небажання мешканців Подолу бодай щось сказати про ті події.

Звісно, вигадувати щось немає жодного сенсу — ті самі мешканці Подолу відразу мене викриють, висміють або візьмуться виправляти, а мені з певних причин у той район міста ще їздити та їздити. Навіщо мені така ганьба? Тож, як би не хотілося щось додати від себе, доведеться стримуватися.

Отже...

Приблизно о тринадцятій годині тринадцять хвилин і (можливо, але це не точно) тринадцять секунд непоказний громадянин орієнтовно сорокарічного віку поцупив кільце ковбаси в м'ясній крамниці самого Мойсея Давидовича. Шанований власник магазину в той час сам стояв за прилавком. Досвідчений крамар, наділений генетичною властивістю не дозволяти себе дурити чи обкрадати, відразу запримітив: щось негаразд.

Те, що відбулося далі, трохи розважило місцевих мешканців і випадкових туристів. Дехто, із власної волі та за наявності вільного часу, зміг долучитися до праведної боротьби за справедливість.

Шістдесятирічний Мойсей Давидович кинувся наздоганяти крадія ковбаси. Надбаний за довгі роки тяжкої праці живіт гойдався і трусився в такт рухам крамаря, заважаючи процесу переслідування. У старого не було б жодного шансу, та, на щастя, зловмисник також мав перед собою доволі масивне пивне барило, яке від бігу (чи то пак поквапливого пересування) теліпалося іще більше, ніж у законного власника ковбаси. Однак крадій був років на двадцять молодшим, що надавало певну перевагу.

Найазартніші споглядачі мали змогу побитися об заклад щодо того, яке черево перемаже — м'ясно-ковбасне чи пивне. Та вже наступної хвилини перемажець такого парі став би очевидним: справедливість, помножена на гнів і корисні здоров'ю кошерні продукти, невблаганно впливала на скорочення відстані.

— Поверни ковбасу, злодюго! — гаркнув Мойсей Давидович.

Це була його стратегічна помилка. Від крику шанований підприємець збився із дихання, тому відстань між ним і ковбасним крадієм знову збільшилася.

Крадіяка, мимоволі озирнувшись на вигук, помітив, що до переслідування долучилися іще кілька осіб різноманітної фізичної форми. Переважно молодих, дужих і ще не втомлених від бігу. У зловмисника, як, зрештою, і в Мойсея Давидовича, майже не залишилося сил, хоча насправді обидва подолали не більш ніж сімдесят метрів від магазину. З урахуванням нових обставин ковбасокрад збагнув, що йому необхідно діяти інакше, бо відплата за його вчинок настане не лише неминуче, а й доволі швидко.

Ще раз озирнувшись на переслідувачів, злодюжка відчайдушно завертів головою, шукаючи інших, перспективніших шляхів для втечі. Бігти вперед не було жодного сенсу: він не мав сумніву, що його, знесиленого, невдовзі впіймають і битимуть. Тому злодійчук кинувся впоперек вулиці, намагаючись проскочити між автомобілями.

Наступну подію неможливо ні пояснити здоровим глуздом, ні описати — настільки те, що я побачив, виявилось дивовижним і неймовірним! Навіть не певен, що мені хоч хтось повірить.

Облиште всі свої справи! Приїдьте до Полтави! Там є на що глянути, є чим помилуватися. Коли вдосталь навештаєтеся-надивитися, спустіться на Поділ. Запитайте місцевих про цей випадок. Й отримаєте відповідь, що нічого схожого за жодних умов не могло трапитися в такій шанованій історичній частині міста. Десь там, у районах новобудов, ще щось таке можливо, але в цьому районі — категорично ні. Не полінуйтеся зазирнути й у крамничку Мойсея Давидовича. По-перше, там ви зможете придбати найсмачнішу в усьому білому світі домашню ковбасу. А по-друге — особисто запитати господаря про вкрадене ковбасне кружальце та про неймовірний випадок, який стався із крадієм потім. Мойсей Давидович гляне на вас здивовано, усе заперечуватиме (звісно, крім смакових властивостей своєї ковбаси). Проте здаватися не варто. Апелюйте до наявності правдивого першоджерела, тобто мене. Настороженість Мойсея Давидовича немов рукою зніме. Відразу, як і мені свого часу, він запропонує кошерної ковбаси з молочного поросяти. Буде неймовірно ввічливим, люб'язним. Можливо, і знижку дасть на запропонований ковбасний виріб, але так ні в чому й не зізнається. Проте мандрівка ваша принаймні не буде даремною — таку смакоту з можливою, хоч і малоймовірною знижкою більше ніде не вдасться придбати.

Тому замість Мойсея Давидовича доведеться розповідати цю історію мені.

Читачеві може здатися, що автор набиває собі ціну. От, мовляв, ніхто нічого не знає, не бачив, нікого не наздоганяв, і лише він, автор, стверджує, що ті події таки відбулися і що може про них розповісти. Та ще й обіцяє зробити це чесно й без прикрас, що, звісно, не властиво оповідачам. Жоден громадянин ані пискне із цієї нагоди,

а цей базіка (себто я) — отак викладе на загал усе за просто й детально!

Мушу пояснити. Автор скромний, навіть дуже скромний і в жодному разі не шукає для себе чужої слави. Мої бажання прості й меркантильні: сподіваюся, що ці літери прочитає шановний Мойсей Давидович. І, як розумний представник свого народу, відразу зрозуміє гешефт від моєї реклами його закладу. А це породжує надію, що знижка на кошерну ковбасу з молочного поросяти персонально для мене трохи збільшиться. От вам, дорогий читачу, чесне пояснення моєї щирої відвертості в розповіді про цю подію. Обіцяю надалі не відривати вас від основного. Та, власне, вже й розповідати майже нічого.

Отже, нагадую.

Ковбасний злодій звернув із тротуару на проїжджу частину й, маневруючи між авто, встиг добігти до розділювальної лінії між транспортними потоками. Ще раз озирнувся на своїх переслідувачів. Радісно зазначив, що його тактика мала успіх: гонителі, як один, зупинилися на краю бруківки. Жоден із них не ризикнув зробити хоч крок на дорогу з доволі жвавим рухом транспорту.

— Ха! — переможно вигукнув ковбасокрад у бік переслідувачів-невдах. Певно, аби ні в кого не виникло сумнівів щодо переможця перегонів, іще раз додав: — Ха-ха-ха!

Обличчя злодіяки набуло нахабного виразу, хоча сліди нещодавнього переляку ще не зовсім зникли.

Досі озираючись і насміхаючись із гонителів, крадій спрямував свої кроки до протилежного боку вулиці. Скрипіння гальм і несамовитий вереск автомобільного клаксона змусили його відірвати погляд від переслідувачів на нову небезпеку. Та було пізно хоч щось удіяти — від удару автомобілем ковбасокрада підкинуло. На мить

його ноги опинилися вище за голову, а руки здійнялися, мов крила, до одного з яких намертво прилипло кружальце ковбаси. На мить тіло бідолахи (як здалося очевидцям) зависнуло в повітрі та зрештою гепнулося на асфальт.

Навіть із того місця, де перебував я, було видно, що нещасний загинув. По-людськи втішало, що смерть настала миттєво, без мук і страждань.

Увесь транспорт, який рухався вулицею в обох напрямках, зупинився. Мойсей Давидович попереду інших переслідувачів наблизився до місця безславної загибелі крадія.

Шанований торговець м'ясопродуктами відразу зазначив, що ковбаса в руці злодюги не ушкоджена, лише міцно затиснена пальцями покійного. Чесний крамар ніяк не міг вигадати, як повернути своє майно, не втративши поваги присутніх. Від важких роздумів його відволікло дивовижне явище: тіло злочинця почало блякнути, стаючи дедалі прозорішим. Невдовзі крізь тулуб можна було розгледіти вибоїну і тріщини на асфальтному покритті. Свідки цієї чудасії мимоволі презирнулися, щоби збагнути, чи кожен із них бачить те саме. Хтось перехрестився, проте святе знамення не допомогло: тіло продовжувало зникати на наших очах. Одразу кілька осіб, певно, атеїстів, щипали себе за різні органи, проте й це не зарадило.

Прозорість тіла злощасного крадія посилювалася щомиті. Ще за секунду воно остаточно розчинилося в ефірі, ніби ніколи й не було жертви автотрощі. А разом із ним, що неабияк засмутило Мойсея Давидовича, щезло і кружальце домашньої ковбаси. На асфальті не залишилося нічого. Навіть найменшої мокрої чи масної плями.